

AVRUPA YAYIN BİRLİĞİ (EBU)

Bülent KÜÇÜKERDOĞAN

Uluslararası ve ulusal haber ajansları basın ile radyo haberciliğine önemli katkılarda bulunurken televizyona ilişkin yayın hizmeti veren kuruluşlarda TV haberciliğine yeni boyutlar kazandırmaktadır.

"Avrupa Yayın Birliği" (EBU), söz konusu kuruluşların en gelişmiş ve en yararlısıdır.

Hergün, çeşitli ülkelerde Radyo ve Televizyon yayınlarını izleyenler, haberlerin kendilerine uluslararası işbirliğinin bir sonucu olarak ulaştığını belki de bilemezler.

Ses ve görüntü uzaklara iletildikçe ülkeler arası işbirliği de önem kazanmaya başlamıştır. Çeşitli dalga boylarının kullanılabilmesi için bu dalga boylarının uluslararası paylaşılması gerekmektedir. Bu paylaşmayı düzenlemek için ITU (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği - International Telecommunication Union) kurulmuştur, merkezi Cenevre'dedir.¹

* Uzman, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Radyo-Tv ve Sinema Bölümü*

¹ Emel Ceylan Tamer, "Dünü ve Bugünüyle Televizyon", Varlık Yayınları, Kasım 1983, s. 102.

Dünyada ilk telekomünikasyon işbirliği 20 ülkenin Uluslararası Telegraf Birliği'ni kurmasıyla 1865 yılında Paris'de başlamıştır. Bu tarihten 20 yıl kadar sonra Berlin'de telefon denetimi için bir anlaşma yapılmış ve 1906'da radyo haberleşmesi için Berlin'de bir konferans toplanmıştır. 1932'de Madrid'de radyo-telgraf ile ilgili bir kongrede Uluslararası Telekomünikasyon Birliği şekillendirilmiş ve birlik 1934'de kurulmuştur. Birlik 1947'de Birleşmiş Milletler'in özel bir kurumu olarak kabul edilmiştir.

Avrupa Yayın Birliği, Avrupa bölgesi ve civarı ülkeleri, Ülkelerarası Telekomünikasyon Birliğinin tanımladığı gibi Kuzey Afrika ve Orta Doğu dahil, Doğu Avrupa ülkeleri hariç olmak üzere, radyo ve televizyon kuruluşlarının fer'i üyesi bulunduğu bir yayın birliğidir ve herhangi bir devlete ait değildir. Hukuki kimliği olan birlik, İsviçre kanunlarına tabi olup, kendi özel yönetmelikleriyle yönetilmektedir.

12 Şubat 1950'de kurulmuştur ve amacı, radyo ve televizyonla ilgili her alanda üye ülkelere destek sağlamak ve dünya çapındaki gelişmeler konusunda yardımcı olmaktır. Üyelerin maddi desteğiyle yaşayan birliğin en büyük faaliyeti, dünyaca bilinen **"Eurovision Haber ve Program Değişimi Şebekesi"**yle gerçekleştirilmektedir.

EBU, ilk TV naklen yayını 2 Haziran 1953'te İngiltere Kraliçesinin taç giyme töreni nedeniyle yaptı. Bu yayını Fransa, Belçika, İsviçre, Hollanda ve Federal Almanya izlediler.

EBU, Eurovision yayınlarını da kapsayan bir uluslararası yayın örgütüdür. Kuruluşundan bu yana geçen 47 yılda EBU hızlı bir gelişme göstermiştir. Bu süre içinde EBU'nun kuruluşunda saptanmış verimli çalışma, işbirliği ile üye ülkelerin

EBU/UER'nin Yönetim Kurulu Üyesi bulunan Radyo-Televizyon kuruluşlarının Genel Müdürleri 06/04/1990 tarihinde italya Marino'da toplanarak, birliğin genel politikası üzerine görüşlerini açıkladılar. Bu görüşlere göre:

"Avrupa'daki görsel - işitsel sahnede yaşanan karmaşa çerçevesinde, Avrupa'ya özgü kültürel ve dil çeşitliliğinin, daha da zenginleştirilerek korunmasının her zamankinden daha fazla gerekli olduğu bu toplantıda kabul edildi. Bunu en iyi şekilde gerçekleştirebilmek amacıyla, EBU/UER'nin mevcut üyeleri arasındaki ilişkileri sıkılaştırması ve parasal fonlarını göz önüne almaksızın kültürel bir görev olarak kamu hizmeti yayıncıları ve diğer yayın kuruluşları arasında işbirliğini sağlamak için bir sözcü ve aracı olarak oynayacağı rolünü güçlendirmesi gereklidir. Buna göre, yeni üyelerin kabulü için yasal kriterleri uygulamalıdır"².

EBU/UER, üyesi olmayan kuruluşlarla veya bu kuruluşların kurduğu birliklerle, sözleşmeye dayalı ve karşılıklı çerçevesinde doğrudan işbirliği yapmalıdır.

Bu hedeflere ulaşabilmek için, azınlıklar da dahil olmak üzere, tüm izleyici kitlesine kaliteli ve çeşitli programlar sunabilmenin yanı sıra yüksek profesyonel ve teknik standartlarını muhafaza etmek için, birlik üyeleri, işbirliklerinin temeli olan dayanışma prensiplerinin büyük önemini tekrar doğrularlar.

Üyeler, EBU/UER'ye dinamizm kazandırmak ve onu ortak misyonlarında teşvik edici bir araç haline getirmek için EBU/UER'yi yeniden tanımlamayı istediler.

²ARIKAN Ziya, "EBU/UER NEDİR?", Konferans Notları, TRT, ANKARA, 1997

ortak çıkarlarının sağlanması ve her örgütün bağımsızlığına saygı ilkelerine bağlı kalınmıştır.

EBU, her zaman politik ve ideolojik tartışmalar dışında kalmış ve ilkelerini gerçekleştirmekte gösterdiği başarı nedeniyle de dünyanın her yanındaki haber kuruluşlarınca ilgiyle karşılanmıştır. EBU'nun 1997 yılı itibarıyla 79 ülkeye dağılmış 117 üyesi bulunmaktadır. Bunların içinden 49 ülkedeki 65'i faal üye, 30 ülkedeki 52 üyesi de yardımcı üye olarak görev yapmaktadır.

Dünya çapındaki görevini yerine getirebilmek amacıyla EBU, Asya Yayın Birliği (ABU), Amerika Kıtaları, özellikle Latin Amerika için (AIR), Arap Ülkeleri Yayın Birliği (ASBU), Karayiler Bölgesi Yayın Birliği (CBU), İbero-Amerikan Ülkeleri Yayın Birliği (OTI), Afrika Ulusal Radyo ve Televizyon Örgütleri Birliği (URTNA) gibi örgütler ile yakın işbirliği içindedir.

Son 47 yıl içindeki teknik aşamalar nedeniyle kitle haberleşmesinde de büyük gelişmeler kaydedildi. 1950'lerden sonra hızla yayılmaya başlayan televizyon, 1962'de Kuzey Amerika ile Avrupa arasında uydu bağlantısının sağlanması ile daha da yaygınlaştı. Böylece bir düğmeye basmakla insanın ayda attığı ilk adımları (1969), Meksika Olimpiyat oyunları ile (1968) bunu her dört yılda bir izleyen olimpiyatları izleme olanağı doğdu.

Avrupa Radyo Yayın Birliği'nin (EBU/UER), günümüzdeki duruma gelmesinde etken olan olaylar arasında, üç olay büyük önem taşımaktadır. Bunlar; Marino Charte'ı bildirisi, fesh edilen OIRT üyelerinin EBU/UER'e katılmaları ve EBU/UER'in yeniden yapılanmasıdır.

Öncelikle aşağıda verilen hedeflere ulaşabilmek için, EBU/UER'ye gerekli mali kaynaklar ile insan kaynakları sağlamayı taahhüt ederler.

1-Birliğin, Avrupa Kurumlarına yönelik çalışmaları yoğunlaştırılmalı, söz konusu kurumların himayesinde düzenlenen çeşitli projelere aktif katılım sağlanmalı;

2-Kamu hizmeti yayıncılarının çalışmalarına ayrıca halkla ilişkiler değeri eklenmeli veya sinerji yaratmak için, birliğin dışındaki gelişmeler de dahil olmak üzere, EBU/UER üyelerinin, Birliğin amaçlarına tartışmasız bir şekilde uyan çeşitli faaliyetleri bütünleştirilmeli veya bunlar arasında eşgüdüm sağlanmalı;

3-Özellikle kültür alanında olmak üzere, Avrupa Birliği girişimini destekleyecek diğer formlar geliştirilmeli, üyeler arasında ortak yapıma yönelik işbirliği yoğunlaştırılmalı;

4-Daha hızlı ve daha esnek bir yöntem uygulayarak, spor haklarının satın alınması için ortak pazarlık sürdürülmeli, gelişen rekabetin talep ettiği önemli mali kaynaklar kullanılabilir kılınmalı ve diğer pazarlık konularının gerektirdiği olanaklar geliştirilmeli;

5-Üyelerin, ayrıcalıksız yararlanmaları kaydıyla, büyük kuruluşlar için olduğu kadar, küçük kuruluşlar için de, mübadeleyi geliştiren karşılıklı serbesti ilkesi teyid edilmeli;

6-Üye olan veya olmayan tüm yayıncıların yararına, Eurovision şebekesinin kullanımı geliştirilmeli ve EBU/UER'in şebeke operatörü olarak oynadığı rol güçlendirilmeli;

7-Toplumun bütün kesimleri için dengeli bir şekilde çeşitli programlar sağlama zorunluğu saklı kalmak üzere, yayıncılar topluluğu olarak, birliğin güçlü ve net bir görüntüsü yerleştirilmeli ve bu görüntü geliştirilmeli;

8-Birlik bünyesindeki mali yükün paylaşımı ile birlikte, bu politikanın sonucu artan ağır yükün, üyelerin kapasiteleri temel alınmak suretiyle, daha iyi dağıtılması, hizmet verilmesi ve çeşitli pazarlara uygun olarak hakların değerlendirilmesi yeniden gözden geçirilmeli;

9-Halen tüm Akdeniz havzasını kapsayan ve Atlantik'ten Urallara kadar tüm yayıncılar arasında işbirliğini geliştirmek amacıyla, OIRT ve bu kuruluşun Avrupa'lı üyeleri ile bağlar güçlendirilmeli.

Bu amaçlar, birliğin sürekli servislerini ve üyelerini kuşkusuz etkileyecektir. Sürekli servisler öncelikler ve çalışma yöntemleri de dahil olmak üzere, yeni yönetim için, gerekli yöntemi uygulanabilir hale getirmek amacıyla, faaliyetlerini yeniden gözden geçirmek zorunda kalacaklardır. Amaçların ve faaliyetlere ilişkin maliyetlerin şeffaflığı arttırılarak, bunları, yönetimin yararlanabileceği bir araç haline getirmek için, mali sistem yeniden gözden geçirilmelidir. Personel yönetimi nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmeli, dinamizm arttırılmalı, tüm sorunlara enterdisipliner bir yaklaşım için, gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Üye kuruluşlar, konu ile ilgili bütün görevlilerin, beklenen hedefler doğrultusunda çalışmalarını sağlamalı ve kararların yetkililer tarafından süratle alınmasını mümkün kılmalıdır.

Toplantı sonunda yayınlanan ve yukarıda açıklanan "**Marino Charte**"ı, 29 Haziran - 2 Temmuz 1990 tarihinde Paris'te yapılan Avrupa Yayın Birliği (EBU/UER) Genel Kurul toplantısına sunulurak onaylanmıştır.

Uluslararası Radyo ve Televizyon Yayın Kuruluşu (OIRT)'nin varlığını doğu bloku'nun çöküşüne kadar sürdürmesinden sonra kendini fesh ederek, bütün üyeleriyle

birlikte EBU/UER'e katılmasıyla, birliğin üye sayısı birdenbire artarak, 48 ülkeye ait 120 Radyo-Televizyon kuruluşuna yükseldi. Gerek bu katılım, Avrupa Radyo Yayın Birliği'nin bütçesine önemli bir yük bindirdi. Diğer yandan EBU/UER'nin elinde tuttuğu tekelin son bulması, Avrupa'da büyük bir hızla çoğalan özel Radyo-Televizyon kuruluşlarının, hiçbir kural tanımayan rekabeti, söz konusu kuruluşların kamu hizmeti yapan yayın kuruluşlarının önüne, düşünülebiyecek her türlü engeli çıkarmak için Avrupa Konseyi'ne, Avrupa Komisyonu'na, Mahkemeler ve bunun gibi kuruluşlara başvurmaları, tekniğin olağanüstü hızla gelişmesi gibi nedenlerle, Avrupa Radyo Yayın Birliği'nin (EBU/UER) geleceği üyeleri arasında, tartışılmaya başlandı. 1993 yılında Portekiz - Lizbon'da yapılan 44. Genel Kurul toplantısında, Birliğin günün koşullarına uyum sağlayabilmesi için yeniden yapılanması kararlaştırıldı. Bu amaçla, Avrupa Radyo Yayın Birliği (EBU/UER) Başkanı Albert Scharf'ın başkanlığında, 19 üyeden oluşan **"Avrupa Yayın Birliği Stratejisi Yönetim Komitesi"** kuruldu. Çalışmaya başlayan komite işi, **"Hayek Engineering"** adlı danışma kuruluşuna vererek, bir rapor hazırlattı. Hazırlanan raporu gözden geçiren komite bunu, 1994 yılında Finlandia-Helsinki'de toplanan 44. Genel Kurul'a sundu. Genel Kurul toplantısında zaman zaman çok sert eleştirilere uğrayan rapor, yapılan eleştirilerin ışığı altında yeniden gözden geçirilmek üzere, Komite'ye geri verildi. Komite rapor üzerinde bazı değişiklikler yaparak 02/12/1994 tarihinde yapılan Avrupa Radyo Yayın Birliği Yönetim Kurulu'nun 94. olağan toplantısına sundu. Raporun yönetim kurulu tarafından kabul edilmesi üzerine, 10/02/1995 tarihinde

Genel Kurul, olağanüstü toplantıya çağrıldı ve rapor katılanların bilgisine sunuldu.

Sözkonusu raporun "Giriş" başlığı altında, son yıllarda, Avrupa Radyo Yayın Birliği'nin (EBU/UER) kendini, çevredeki gelişime uydurmak için harcadığı çaba anlatılıyor, "**Marino Charte**" ile kamu hizmeti yayıncılığına yönelik tavrını açıklığa kavuşturarak, genel politikasını yeniden saptadığı belirtiliyordu.

Üyelerin istekleri konusunda, Avrupa Yayın Birliği Yönetim Kurulu'nun 1993 Mayıs ayında yaptığı toplantıdan başlayarak, gene aynı yıl Lizbon'da yapılan Genel Kurul toplantısı'nda, EBU/UER'nin geleceğine ilişkin tartışmaların sürdüğü ve toplantı sonucunda "**Avrupa Radyo Yayın Birliği'nin Stratejisi**" adı ile anılan Yönetim Komitesinin ortaya çıktığı, sözü edilen komitenin, gerek "**Hayek Engineering**" ve gerekse bazı üyelerle danışarak yaptığı on adet toplantı sonucunda bu raporu kaleme aldığı, üyelerin de katkılarıyla, genelde EBU/UER'den, kamu hizmeti yapan yayın kuruluşları olarak, stratejilerinin uygulanmasında destek bekledikleri gerçeğinin ortaya çıktığına değinilerek, raporda yapılan önerilerin dayandığı temel prensipler sıralanıyordu. Bunlar:

-her üye, ülkesinin özelliklerine göre, yürürlükteki stratejisini ve ayrıca, kamu hizmeti yapan yayıncılarının, Avrupa düzeyinde karşı karşıya kaldıkları güçlükleri ve olanakları tanımlamalı.

-uluslararası rekabete karşı koyabilmek için, kamu hizmeti yayın kuruluşları, aralarındaki birliği güçlendirmeli.

-uluslararası spor olayları yayın haklarının satın alınması, prodüksiyonu, naklen yayını ve özellikle, aktüalite

programlarının değişimi, yayıncılar arasındaki işbirliğinin belli başlı amaçlarını oluşturduğundan, sınıraşırı rekabete karşı koyabilmek için, Avrupa Radyo Yayın Birliği'ne 'EBU/UER) üye kuruluşlar, Eurosport veya Euronews örneğinde olduğu gibi, tematik kamusal Avrupa kanalları kurma olanaklarını araştırıp, incelemeli.

-EBU/UER, tecimsel bir şirket olarak değil, tecimsel olmayan bir birlik olarak kalmalı.

-her üye, görüşünü açıklama ve karara eşit bir şekilde katılma hakkını elinde tutmalı, daha hızlı hareket etme olanağını sağlayacak daha etkili bir karar alma sistemi öngörülmesi.

-bu nedenle, yönetimi, işletme ekonomisi prensiplerine dayandırılmalı, harcamalar azaltılmalı ve mali sistem şeffaflaştırılmalı.

-işlemsel çalışmaların yönetilmesi için, işlemsel merkezler korunmalı.

-belirtilen prensipleri gerçekleştirebilmek için, üye olmayan kuruluşlara, bazı hizmetler ticari şekle sokularak, bu hizmetlerden yararlanmalarına olanak tanınmalı.

Raporda, yayın tekelinin son bulmasının, özel kuruluşların kural tanımayan rekabetinin, çok hızlı teknik gelişmenin, kamu hizmeti yapan kuruluşları harekete geçme zorunda bıraktığına değinilerek, geçmişte kamuhizmeti yapan yayın kuruluşlarının sahip oldukları ağırlığa göre, EBU/UER'nin de bir ağırlığının bulunduğu günümüzde ise, görsel işitsel'in aldığı yeni görünüm karşısında, EBU/UER üyelerinin pazardaki ağırlıklarının azaldığı, üye kuruluşların içinde bulunduğu ekonomik koşullar ile bağlantılı olarak, birliğin de işlevinin azaldığı, hareket alanının kısıtlandığı, bu yeni durum

nedeniyle, EBU/UER'nin gelecekteki potansiyel rolünün yeniden tanımlanması gerektiği belirtiliyor. EBU/UER, bir yandan üyelerinin kendi pazarlarındaki rekabet güçlerinin arttırılmasına katkıda bulunurken, diğer yandan da uluslararası operatörler karşısında, üyelerinin işlemsel çalışmalarındaki rekabet gücünü desteklemeli, bunlara daha iyi hizmet sunmalıdır.

Raporda, EBU/UER'nin mevcut kuruluşunun, gerekli esneklikten yoksun olduğu ve rekabetin yaygınlaşarak sürekli artış gösterdiği bir ortamla bağdaşmadığı da belirtiliyor, EBU/UER'nin güçlü yanlarına değinildikten sonra zayıf yanları şöyle sıralanıyor:

-üyelerinin homojen olmayan yapısı,

-üyelerin somut ve bilinen amaçlarına tam eksiksiz ulaşamaması ve beklentilerinin tam yanıtlanamaması,

-üyeler ile birliğin sürekli servisleri arasında gerçek bir dialog yokluğunun hissedilmesi,

-işletme masrafları ve bunların gerektirdiği yükümlülükler ile masrafların taksiminde şeffaflığın sağlanamaması,

birliğin yapısının, işletme prensiplerinin ve yönetim metodunun çevreye ve etkinliklere uygun olmaması.

Bu nedenle, EBU/UER'nin eyleme geçebilmesi için mevcut gücüne dayanması gerekiyor. Bu güçler:

-önemi gözden kaçırılmayacak ölçüde gerçek güç ve siyasi ağırlık,

-hakların satın alınmasında pazarlık yapabilmek için önemli ağırlık,

-mali destek sağlamak için sponsorluk ve reklam kozunu temsil eden 600 milyonluk dinleyici kitesidir.

EBU/UER'yi tanıtmak amacıyla yukarıda çok önemli sayılabilecek birkaç noktasına değinilen rapor, Birliğin 17. olağanüstü Genel Kurul toplantısının sabah oturumunda, katılanların bilgisine sunuldu ve kabul edildi. Öğleden sonra yapılan oturumda ise, raporda belirtilen esaslara göre düzenlenen EBU/UER Statüsü'nde yapılan geniş çaplı değişiklik oya sunularak onaylandı.

EBU'nun "1994 yılı bütçesi 375 milyon isviçre frangı olarak hesaplanmıştır. Bu tutarın 180 milyonu yayın hakları ve prodüksiyon harcamalarını, 120 milyonu ise aktarıcıların kirasına ayrılan miktarı oluşturmaktadır"³.

Televizyon yayınları için 11 uydu kanalı ve 6000 km uzunluğundaki yer aktarıcıları ve ağlar, her yıl, 20.000'den fazlası aktüel konuları ve 4.000 saat spor ve diğer programlar olmak üzere tam 50.000 yayını gerçekleştirir.

Radyo için ise iki uydu tarafından, yılda ortalama 1.500 konser ve opera, 400 spor yayını ve 30 önemli güncel konu yayını gerçekleştirilir.

"Türkiye Radyo Yayın Kuruluşu'nun EBU'ya üye olması, 18.04.1950 gün ve 3/11120 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kabul edilmiştir"⁴.

EBU'NUN İDARE ŞEKLİ VE OTOKONTROL

"EBU'nun Statüsü'nün birinci maddesine göre, Uluslararası Telekomünikasyon Sözleşmesinde tanımlanan yayın hizmetlerini gören Radyo-TV kuruluşları arasında, herhangi bir süre ile sınırlı olmaksızın kurulan EBU, Statü

³ EBU Internet sayfası, "www.ebu.ch"

⁴ Akın Beşiroğlu, "Avrupa Yayın Birliği" Yayıncılık ve Haberleşme, TRT, Yıl 2, Sayı 14, Mayıs 1976, s. 12.

esaslarına ve İsviçre mevzuatına göre yönetilen, tüzel kişiliğe sahip bir birliktir. Ancak EBU üyeliği Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU)'ya üye olan bir ülkedeki Radyo-TV kuruluşları ya da bu gibi kuruluşların oluşturduğu gruplara açık bulundurulmaktadır. Öte yandan EBU'ya aktif üye olabilmek, yani genel kurulda ve uzman komisyonlarda oy sahibi olabilmek ve EBU Yönetim Kurulu'na seçilebilmek ayrıcalığı, yalnızca, Uluslararası Telekomünikasyon Sözleşmesi'ne ek Radyo Kuralları ile tanımlanan Avrupa Yayın Bölgesinde bulunan ülkelerdeki Radyo-TV Kuruluşları ya da bu gibi kuruluşların oluşturduğu gruplara tanınmaktadır. Avrupa Yayın Bölgesi dışında bulunan kuruluşlar, EBU'ya yardımcı (associate) üye olabilirler".⁵

En yetkili karar alma organı, bütün üyelerin katıldığı Genel Kurul'dur. Yılda bir kez genellikle Temmuz'un ilk haftası içinde olağan olarak toplanır. Gerekliğinde olağanüstü de toplanabilir. Genel Kurul, Birliğin amaçlarına ulaşması için gerekli tedbirleri almak ve bunların uygulanıp uygulanmadığının takipçisi olma yetkisine sahiptir.

Yürütme 15 kişilik Yönetim Kurulu aracılığı ile sağlanır. Genel olarak faaliyetler Komiteler, Çalışma Grupları, Alt Gruplar, İnceleme Grupları ve Geçici Gruplar'ın çalışmalarından kaynaklanır.

Birliğin daimi servisleri mevcut olup (Cenevre'deki Program ve İdari Servisler, Brüksel'deki Teknik Merkez ve Mons yakınındaki Jurbise Alma ve Ölçme İstasyonu ile EBU TV Haberleri New York Koordinasyon Bürosu dahil olmak üzere) bu servislerde, 200 kadar personel çalışmaktadır.

⁵ a.g.y., s. 12

Yukarıda da bahsettiğimiz gibi EBU'nun Brüksel'deki teknik merkezi, yayınların dalga uzunluklarını Belçika'da Jurbise "Alıcı ve Ölçüm İstasyonu"ndan kontrol eder. Bu arada üye ülkelerin ölçüm istasyonları ile de işbirliği yapar. Eurovision adı verilen Televizyon haber programlarının uluslararası değişimi için yapılan teknik işbirliği de bu merkezden yürütülür. Bu amaçla 1956 yılında Brüksel'de Eurovision Kontrol Merkezi (EVC) kurulmuştur. Bu merkezin görevi çeşitli kaynaklardan alınan programların değişimini denetlemek ve gerekli teknik olanakları sağlamaktır. Günümüzde programlar Eurovision ağına uzaktan kontrol sistemi ile bilgisayar tarafından denetlenerek ulaştırılmaktadır. Bu ağ EBU'nun Avrupadaki tüm üyelerini birbirine bağladığı gibi Intervision ağına da bağlanmıştır.

Yönetim Kurulu asli üyelerden seçilir. 15 üyelik kapasitesi vardır. Genel Kurul toplantıları arasındaki dönemlerde Genel Kurul'un yetkilerini elinde bulundurur. En az yılda iki kere toplanır. 15 sandalyeli Yönetim Kurulu Üyeliği'nden biri, EBU merkezinin bulunduğu ülkedeki Radyo-TV kuruluşuna otomatik olarak verilmiştir. Bu da demek ki EBU'nun merkezi bulunan İsviçre, Yönetim Kurulu'nun daimi üyesidir. Diğer ülkeler dört yıllık dönemler için seçilir. 7 üyelik için, iki yılda bir seçim yapılır. Başkan ve Asbaşkanlar 2 yılda bir seçilir.

TRT, 1994 yılında Helsinki'de yapılan 45. Genel Kurul Toplantısında 3. kez Yönetim Kurulu'na seçilmiş ve 01//1/1995 tarihi itibarıyla görevine başlamıştır. Halen Yönetim Kurulu üyesi olup, bu görevi 31/12/1998 tarihi itibarıyla son bulacaktır.

EBU'nun yıllık Genel Kurullarında, Yönetim Kurulu seçimleri sözkonusu olduğunda, yazılı **olmamasına** rağmen, yıllardır işbirliğini koruyan bir "**Gentleman's Agreement**" ortaya çıkar. EBU'nun statüsünde ve diğer yazılı belgelerinde yer almayan bir bölge kavramı geliştirilmiştir. Üye kuruluşlardan olup, Afrika ülkelerinden olanlar (Mısır, Libya, Tunus, Cezayir ve Fas), İskandinav Ülkelerinden olanlar (Norveç, İsveç, Finlandiya, İzlanda ve Danimarka), Balkan ve Batı Akdeniz ülkelerinden olanlar (Yunanistan, Türkiye ve Kıbrıs-Rum Yönetimi) ve diğer öteki Avrupa Ülkeleri (İngiltere, Portekiz,İspanya, Fransa, İtalya, Lüksemburg, İsviçre, Almanya, Avusturya ve diğerleri) kendi aralarında, yazılı olmayan bu anlaşma çerçevesinde dönerli olarak dört yıl süreyle EBU Yönetim Kuruluna seçilirler.

Genel Sekreterin sorumluluğu altında bulunan bu servisler, üye ülke kuruluşlarının ihtiyaçlarını karşılamakla yükümlüdür. Komitelere yeri geldikçe bunların Bürolarına, Çalışma Gruplarına, onların faaliyetlerini organize ederek, toplantıların hazırlıklarını yaparak ve raporlarını düzenleyerek yardımda bulunur. Aynı zamanda, üyelerin aralarındaki program ve bilgi değişimini, yardımlaşmayı ve teknik imkanların kullanılmasını da örgütler.

Genel Sekreter, Daimi Servislerin faaliyetlerinin ilk sorumlusudur. Servis Müdürleri arasındaki işleri koordine eder ve işlerin gerçekleşmesi için onları yönlendirir. Daimi Servislerle Birlik Başkanı arasındaki ilişkiyi sağlar ve aynı zamanda, üçüncü taraflarla yapılan görüşmelerde Birliği temsil eder. Genel Kurul ve Yönetim Kurulu'nun gündemlerini hazırlar ve bu Kurulların toplantılarında alınan kararların yerine getirilmesini sağlar.

Genel Sekreter'in bu önemli görevlerini üst seviyede yerine getirebilmesi için, emrine, özel sekreterliği, idaresi ve mali bölümleri mevcut olan Genel bir servis verilmiştir.

"Birliğin Başkanı ve üç Başkan Yardımcısı, iki yıllık bir süre için, Yönetim Kurulu üyeleri arasından, Genel Kurul tarafından seçilir. İki yıllık süre sonunda, bunların yarıdan bir fazla oy ile tekrar iki yıllık bir süre için seçilmeleri mümkündür. Bu sürenin sonunda üçüncü kez seçilmek için adaylıklarını koydukları takdirde, seçilebilmeleri için üçte iki çoğunluk gerekecektir. Ancak, mensubu buldukları kuruluşun Yönetim Kurulu üyeliğinin sona ermesi halinde, bu kişilerin seçime girme hakları da ortadan kalkar"⁶.

Başkan, Avrupa Radyo-Televizyon Birliği'nin işleyişini denetler. İki Yönetim Kurulu toplantısı arasında, Yönetim Kurulu'nun görev ve yetki alanına giren acil konularda karar alma yetkisi vardır. Bu yetkisini kullanırken, olanaklar ölçüsünde, Başkan Yardımcıları, Komite Başkanları, Hukuk Komisyonu Başkanından oluşan Başkanlığı ya da Başkanlık Divanını toplar. Bu şekilde alınan kararlar, zorunlu olarak, Yönetim Kurulu'nun ilk toplantısında, Kurul'un onayına sunulur.

Televizyon programları komitesi Televizyon haber ve programlarının, bilgi ve tecrübelerin değişimini sağlar ve belli zamanlarda konferans, seminer, seyir seansı ve benzeri faaliyetleri düzenler. Kendisine bağlı çalışma gruplarının ve alt grupların kararlarını onaylar. Rapor halinde Yönetim Kurulu'na sevkeder. Yılda iki kez toplanır. Toplantılar arasında yürütmeyi bir büro üstlenir.

⁶ARIKAN Ziya, "EBU/UEF NEDİR?" Konferans Notları, TRT, Ankara, 1997

Radyo programları komitesi Radyo haber ve programlarının değişim faaliyetlerini düzenler. Kendisine bağlı çalışma gruplarının kararlarını onaylar. Rapor halinde Yönetim kurulu'na sevkeder. Yılda iki kez toplanır. Toplantılar arasında yürütmeyi bir büro üstlenir. TRT, 1985-86 yılları için bu büronun üyesi olarak görev almıştır.

Hukuk Komitesi Birliğin, radyo ve televizyonla ilgili hukuki sorunlarını çözümler, diğer birliklerle görüşmeler yaparak anlaşmalar düzenler ve birlik adına uygulamaya koyar. Yılda iki kez toplanır. "Genel olarak üyelerin isteği üzerine mukayeseli bilgi edinilmesini sağlayacak her türlü araştırmayı yapar. Yürürlükteki usulleri ve Birlik üyelerinin tecrübelerini birleştiren raporlar, dokümanlar Huku Komitesi tarafından düzenli olarak incelenir".⁷

Teknik komite Birliğin Teknik Faaliyetlerini Brüksel'deki Teknik Merkez aracılığıyla düzenler. Teknik planlamayı yapar ve bu konuda raporlar hazırlar. Yılda iki kez toplanır. Yıl içindeki faaliyetleri ise yılda iki kez toplanan komitenin yürütme kurulu niteliğindeki büro yürütür. TRT, 1976-79 yılları arasında bu büronun üyesi olarak görev almıştır. "Bu çalışmalar milletlerarası antlaşmalara veya karşılıklı bilgi mübadelesine ihtiyaç göstermesi halinde, gelişmenin ve araştırmanın çeşitli yönlerini de kapsar. Çalışmaların ses ve resim kaydından, evinde oturan radyo dinleyicisine veya televizyon seyircisine ulaşıncaya kadar, yayının gerektirdiği bütün işlemleri kapsadığı söylenebilir".⁸

⁷ Ziya Ankan, "Avrupa Radyo Yayın Birliği (EBU-UIER) Nedir?", Yayıncılık ve Haberleşme, TRT, yıl 10, sayı 136, Temmuz 1986, s. 22

⁸ a.g.y., s.22

EBU ve EUROVISION

Eurovision adının isim babası George Campey adlı bir İngiliz gazetecidir. Bu adı ilk kez 05/11/1951 tarihinde "Evening Standard" gazetesine, BBC'nin Hollanda'dan yaptığı naklen televizyon yayınına ilişkin olarak kaleme aldığı yazıda kullandı.

Günümüzde Eurovision; EBU/UER tarafından düzenlenen ve eşgüdümü sağlayan, üyelerin, ulusal topraklarında vukubulan önemli haberler ile aktüel röportajları, spor ve kültür etkinliklerini, ilgilendikleri ölçüde diğer Eurovision üyelerinin kendi ulusal izleyicilerine ulaştırmalarına olanak tanıyan ve karşılıklı esasına göre, üyelerin sürekli sunuş taahhüdü üzerine kurulmuş bir televizyon programları değişim sistemidir.

Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmesi kaydıyla ulusal, bölgesel veya mahalli televizyon program hizmeti yapan aktif üyeler, sınır ötesi televizyon hizmetleri ile ilgili olarak da, tümüyle aktif üyelerden oluşan konsorsiyumlar veya aktif üyeler, "Eurovision üyesi" olarak adlandırılırlar.

Eurovision üyeleri; Yönetim Kurulu tarafından saptanan, Eurovision kuralları gereğince, EBU/UER Eurovision değişim sistemine düzenli olarak katılmak zorundadırlar.

Sözleşmeli olarak Eurovision'a girilebilir. EBU/UER ortak üyeleri ile EBU/UER üyesi olmayan televizyon kuruluşları, sözleşmeli olarak Eurovision'a katılabilirler. Asgari bir yıllık süre için, Eurovision'a düzenli girişin mali koşulları Yönetim Kurulu tarafından saptanır.

EBU'nun çalışmalarının ağırlık noktasını günlük Eurovision Haber alış-verişi oluşturur. Bu alışverişi gerçekleştirebilmek karmaşık bir düzenlemeyi gerektirir.

Avrupa ve Birleşik Amerika arasında genellikle uydu aracılığıyla yapılan haber alışverişleri ise 1970'den bu yana New York'daki EBU merkezinden yönetilmektedir. 1971 yılında Latin Amerika ile haber alışverişine başlanmış, 1974'de de Arap ülkeleri ile haber değişimi sağlanmıştır. Intervision örgütü ile ise 1965'den beri haber değişimi gerçekleştirilmektedir. Dünyanın her yanındaki yayın kuruluşlarının haber servisleri günde üç kez sunulan TV haber filmleri listesinden istediklerini seçme olanağına sahiptirler.

Eurovision özellikle Avrupa'da büyük ilgi gören paten, yüzme, boks, kayak, tenis, futbol gibi spor olayları ile Uluslararası önemli spor karşılaşmalarını da yayınlar. Olimpiyat ve Dünya Futbol Kupası gibi karşılaşmaların verilebilmesi uzun bir hazırlık devresini ve özel çalışma gruplarının uğraşısını yansıtır. Harcamalar yayına katılan haber kuruluşları arasında paylaşılır.

EuroRadio, Eurovision örnek alınarak, geçen on yıl içerisinde, EBU/UER tarafından düzenlenen, radyo programları değişim sistemidir. Sistem, üyelerin karşılıklılık esasına göre, kendi ülkelerinde vukubulan ve EuroRadio'nun diğer üyelerini de ilgilendirmesi muhtemel olan, müzikal ve benzeri etkinlikleri, katılımcı "**EuroRadio Üyeleri**"ne sürekli ve düzenli önermeye ilişkin taahhütleri üzerine kurulmuştur. EuroRadio, EBU/UER tarafından koordine edilen programlarla, üyelerin kendi programlarını sunmalarını kapsar. EuroRadio'yu yöneten kuralları, Yönetim Kurulu saptar.

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nce kabul edilen Avrupa sınırları içindeki ülkeler yayın kuruluşlarının oluşturduğu profesyonel bir birlik olan "EBU'nun amaçları,

Statüsü'nün 2'nci maddesinde, EBU'nun ticari bir amacı olmadığı vurgulandıktan sonra aşağıdaki şekilde saptanmıştır".⁹

EBU, üyeleri arasında ve üyeleri ile dünyanın tüm yayın kurumları arasındaki işbirliğini geliştirmek ve program, hukuk, teknik ve benzeri yayınla ilgili alanlarda üyelerinin çıkarlarını korumakla yükümlüdür.

Birlik üyesi yayın kurumları ve diğer yayın kurumlarıyla da yayın kurumu grupları ile ilişkileri düzenlemektir.

Yayıncılığın geliştirilmesi için gerekli önlemleri alır ve bu yönde çalışmalar yapar.

Üyeleri ve diğer yayın kurumları arasında ve ayrıca üyeler arasında radyo-televizyon programları alışverişini mümkün olan her türlü yöntemle, örneğin Eurovision aracılığıyla destekler.

EBU, yayıncılıkla ilgili sorunların incelenmesi için yardımcıdır. Bu çalışmaları koordine eder ve yayın kurumlarını genel olarak ilgilendiren her konuda bilgi alışverişini sağlamaktadır.

Yayınla ilgili konularda yapılmış Uluslararası anlaşma kararlarına tüm üyelerin saygı göstermelerini sağlamak amacıyla çaba sarfeder.

Üyelerine mesleki alanda anlaşma görüşmelerinde yardımcıdır, ya da istek üzerine üyeleri adına görüşmeleri yapar.

"Bu amaçları gerçekleştirmek için EBU, bürekli servisler kurma yanında, önemli sorunları incelemek üzere çalışma grupları ve komisyonları kurma, bu amaçlara ulaşılmasında

⁹ Akın Beşiroğlu, "Avrupa Yayın Birliği" Yayıncılık ve Haberleşme, TRT, Yıl 2, Sayı 14, Mayıs 1976, s. 12.

zorunlu olan bina, araç ve gereçleri edinme ve Radyo ve Televizyon hizmetleri ile ilgili konularda yayımlarda bulunma, bu alandaki bilgive belgeleri düzenleme ve üyelerine, çeşitli konularda, çeşitli kişi ve kuruluşlarla girişecekleri müzakerelerde, istekleri üzerine, doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak yardımcı olmak gibi etkinliklerde bulunmaktadır".¹⁰

EBU üyeleri arasındaki alışverişin kapsamı ile ilgili bilgi edinebilmek için şu rakamlara bakmak yararlı olabilir: 1983'te, toplam 7943 kalem ayrı bilgi değişimi yapılmıştır. Bunun 3762'si haber ajanslarınca, 117'si Arap Ülkeleri Yayın Birliği'nce, 327'si ise Doğu Avrupa Ülkeleri yayın alışverişini sağlayan kuruluş Intervision tarafından sağlanmıştır. "Eurovision ile Intervision arasında 1965'den bu yana düzenli haber ve program alışverişi yapılmaktadır. Alışveriş, Eurovision üyesi olan Avusturya televizyonu (ORF) aracılığıyla yapılmaktadır".¹¹

EBU'nun en önemli yayını Fransızca ve İngilizce dillerinde yayınlanan "Revue De L'UER" veya "EBU Review"dur. Bu dergi her ay değişimli olarak yayınlanan iki baskıdan oluşur. Cenevre baskısı program, yönetim, hukuk gibi konulara ağırlık verirken Brüksel baskısı teknik konuların ağırlık bastığı sayıyı oluşturur. Dergide gündemde bulunan konuların yanında Radyo-TV'ye ilişkin haber ve istatistik konularında uzmanlarca yazılmış çok sayıda makale bulunmaktadır. Bunların yanında dergide hukuki ve idari diziler, teknik dokümanlar, Avrupa'daki uzun, orta, kısa, çok kısa dalgalardaki radyo yayınları ve televizyon yayınlarının

¹⁰ a.g.y., s. 12

¹¹ Emel Ceylan Tamer, "Dünü ve Bugünüyle Televizyon", Varlık Yayınları, Kasım 1983, s. 104.

istasyonlarıyla birlikte listesi, eğitim televizyonu, çocuk ve gençlik programları, hafif müzik seminerleri, atölye ve forum gibi faaliyetlerin raporları da yayınlanmaktadır.

TÜRKİYE (TRT)-EBU İLİŞKİLERİ

TRT, EBU'ya kurucu ve aktif üye olarak 12.02.1950 tarihinde katılmıştır. O tarihten günümüze dek yayıncılıkla ilgili çeşitli alanlarda EBU Merkezi tarafından düzenlenen sürekli, olağan ve olağanüstü komitelere, alt komisyonlara, çalışma gruplarına, seminer ve konferanslara yetkili delegelerle katılmıştır.

İlgili ihtisas komisyonlarında alınan kararlar gereğince, EBU üyesi ülkelerce EBU himayesinde düzenlenen festival, seyir seansları, pazarlar ve yarışmalara aktif üye olarak katılmaktadır. Sürekli olarak Eurovision hatları aracılığıyla haber alıp vermektedir.

TRT, ilgili ihtisas komisyonlarında alınan kararlar gereğince, EBU Merkezince düzenlenen ve tüm üye ülke radyo ve televizyonlarında yayınlanan ortak program projelerine uygun nitelikli yapımlarla katılmaktadır ve yine aynı kararlar doğrultusunda çeşitli program değişikliğinde bulunmaktadır.

Eurovision üyesi olmadığı için TRT, 1965-1972 devresinde, yalnızca radyo programları mübadelesine katılmış, radyolarımızda çalınan, özellikle klasik batı müziği ve bir dereceye kadar hafif batı müziği programlarının çoğunu, EBU aracılığıyla temin etmiştir.

Bu devrede, TRT yalnızca EBU Genel Kurul, Radyo Programları Komisyonu, Hukuk Komisyonu ve Teknik Komisyon toplantılarına katılmış, Televizyon Programları

Komisyonu ve öteki çalışma grupları toplantılarına ve ayrıca düzenlenen seminer ve benzeri faaliyetlere katılmamıştır.

Ağustos 1972'de düzenlenen Münih Olimpiyatları dolayısıyla ülkemiz, Bulgaristan üzerinden fiilen Eurovision şebekesine bağlanmış ve 16 gün süren olimpiyatlar süresince, TRT televizyonu, Eurovision aracılığıyla sağlanan 130 saate yakın program yayınına gerçekleştirmiştir. Olimpiyatlar bittikten sonra, arada sırada da olsa Eurovision programları TRT tarafından alınmıştır.

Ancak, bu devrede, Eurovision'a hukuken üye olunmaması ve Eurovision programlarının seyrek olarak, haber programlarının ise çok az alınıyor olması dolayısıyla, TRT'nin EBU ile olan ilişkilerinde fazla bir canlılık olmamıştır. Bu devrede, EBU Televizyon Programları Komisyonu ile bugün iptal edilmiş olan TV Programları İcra Grubu gibi bazı çalışma grup toplantılarına da katılmaya başlanmıştır.

TRT Kurumu, Ocak 1974 tarihinden itibaren Eurovision'un tam üyesi olmuştur. O zamandan bu yana, giderek, Eurovision programlarını daha sık ve özellikle Haber Programları (EVN) her gün alınmaya başlanmıştır. Dolayısıyla, TRT ile EBU arasında giderek büyüyen bir ilişki doğmuştur.

TRT Kurumu, bu devre içinde, 1 Haziran 1974'te Londra'da yapılan EBU Genel Kurul toplantısında, 1 Ocak 1975'ten başlamak üzere, 4 yıl süre ile, Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilmiş, sözkonusu görev 1979 Haziran'ında sona ermiştir.

EBU'nun Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Komisyonları ve çeşitli çalışma gruplarında sarfedilen çabalar sayesinde ve ayrıca, her gün Eurovision'dan haber yayınlarını (EVN) ve sık sık çeşitli programları almak suretiyle EBU'nun çalışmalarına

sıkı bir şekilde katılmış olmakla, TRT, 1 Ocak 1976 tarihinden itibaren Eurovision şebekesine daimi teknik devrelerle bağlanmış oldu.

TRT Kurumu, özellikle TV programları Komisyonunun çeşitli çalışma grubu toplantılarına ve ayrıca, daha ziyade TV programlarının ele alındığı bir çok seminere ve uygulamalı seminere de katılmıştır.

Eurovision çalışmalarına ve hemen bütün EBU faaliyetlerine katılan, üyelik aidatını ve program alış verişinden doğan giderlerini zamanında ödeyen bir yayın kuruluşu olarak tanınan TRT, 1978 tarihinden sonra, ülkemizin içine girdiği döviz dar boğazı ve ekonomik sıkıntılar nedeniyle, EBU'ya olan maddi yükümlülüklerini zamanında yerine getiremez hale düşmüş, hatta bir ara, üyelikten çıkarılmadurumuna gelmiş, üyelik 6 aya yakın bir süre askıya alınmıştır (1979-1980 arası). Maliye Bakanlığı ve Merkez Bankası nezdinde yapılan baskılı uzun çalışmalar sonucu ödemeler kesik kesik yapılabilmiş ve TRT'nin üyeliğinin askıdan indirilmesi sağlanmıştır. 12 Eylül 1980 sonrası ülkede sağlanan sosyal ve mali düzen sayesinde maddi yükümlülükler zamanında yerine getirilir olmuş, ancak bu kez, EBU faaliyetlerine TRT'nin katılma oranı giderek düşmeye başlamış, duraklamalara girilmiş ve özellikle, toplantılara katılan görevli sayısında bir kişiye varan indirimler yapılmış, hatta bir çok toplantıya görevli gönderilmemiştir. Bu gidiş TRT'nin olduğu kadar, ülkenin de aleyhine bir durum yaratmıştır.

Bu dönemden sonra kendini toparlamaya başlayan TRT-EBU ilişkileri, alt gruplarda başlayan ve ardarda ihtisas komitelerinde aktif rol alarak ve Yönetim Kurullarına seçilerek, bugünkü saygın konumunu almıştır. En küçük grup

toplantılarından yukarıya, Genel Kurula doğru bir zincir halkaları halinde kulis faaliyetleri sürdürülmüş, EBU'nun her türlü (teknik, personel, program ve benzeri) faaliyetlerine katılmak ve üst seviyede dost ülke yayın kuruluşları yöneticilerinden alınan destekle TRT Kurumu dolayısıyla Türkiye EBU'nun aranılan üyelerinden biri haline gelmiştir.

TRT, Komisyon çalışma grupları ve benzeri toplantılara gönderdiği yetkili delegelerin oyları ile, çeşitli yayıncılık alanlarında alınan Uluslararası düzeydeki kararlara, kurum çıkarları doğrultusunda katkıda bulunmaktadır.

Yayıncılıkla ilgili çeşitli ihtisas komisyonları çalışmalarını sonucu oluşan ve çoğu kez Uluslararası yayıncılık standartlarını içeren doküman ve benzeri belgelerin üyelere dağıtımını ile önemli bilgi ve deneyim sahibi olmaktadır.

Eurovision hatları aracılığıyla uluslararası düzeyde haber alışverişi ve naklen spor olayları yayınına gerçekleştirmekte, yabancı ülke kültürlerini ve ülkemiz kültürünü EBU program projeleri çerçevesinde festivaller, ortak yapımlar ve yarışmalar sayesinde tanıtmaktadır.

"Teknolojik gelişmeler karşısında akıllı yaratık "**Homö sapiens**" olarak nitelendirilen insan ilk önce bir direnç gösterir; yeni gelenden kuşkulandır. Ancak iletişim kurmak gereksinimindedir ve bir süre sonra teknolojinin televizyon, radyo, buna bağlı olarak cam elyaf, uydu sistemleri, etkileşimlilik, YTTV gibi yeni ürünleri yaşamında vazgeçilmez duruma gelir. Teknolojide görülen gelişim, üretimin hem biçim hem de sunuş açısından artması ve çeşitlenmesine yol açmaktadır. Bu bağlamda, adı geçen kitle iletişim araçlarında da bu çeşitlenme ve gelişme gözlemlenmektedir. Ve bunun

sonucunda ekonomik, endüstriyel, ekinsel ve özellikle de yayın alanlarında uluslararası düzeye ulaşılmaktadır"¹².

"Araştırma sonuçlarına göre, en geç 2010 yılında 500 kanal TV yayınından bahsedilecek. Televizyon seyretmenin bir hastalık boyutuna ulaştığı ABD'de 38 milyon, Avrupa'da ise 50 milyon ev bu sınırsız seçme olanağına kavuşacak"¹³.

Mc Luhan'ın 1964 yılında yayınladığı Medyaları Anlamak İçin adlı yapıtında da belirttiği gibi, çalışmamızın temelini oluşturan televizyon ve yeni televizyon teknolojileri, insan yaşamında önemli bir yer edinmiş, adeta vazgeçilmez duruma gelmiş ve iletişim alanında özellikle kitle iletişim alanında yaşanan hızlı gelişmeler sonucunda dünya "**Küresel Köy**", toplumlar ise "**Kabile**" durumuna gelmiştir.

İletişim teknolojisindeki gelişmelerde yaşanan bu süreklilik ve çeşitli iletişim model ve araçlarının giderek tekelleşmeye yani bütünleşmeye yönelmesi, toplumsal ekonomik ve yasal boyutlarda değişimleri de beraberinde getirmektedir.

Günlük yaşamımıza "**olmazsa olmaz**" sloganıyla iş yerinden evimize dek her yere girmiş olan ve 20.yüzyılda olduğu gibi 21.yüzyıla da Bilgi otobanı kadar damgasını vuracak olan televizyonun kitle iletişimde üstlendiği rol yadsınamaz bir gerçek haline gelmiştir. Endüstri toplumuna geçiş döneminin başlamasıyla birlikte her alanda olduğu gibi kitle iletişim araçlarında da büyük bir gelişme görülmüş ve bu

¹²KÜÇÜKERDOĞAN Bülent, "İleri Televizyon Teknolojileri ve Yüksek Tanımlı Televizyon", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1996

¹³TURHAN, Nesrin, "500 Televizyon Kanalı Her Eve Bir Bilgisayar", Yeni Yüzyıl Gazetesi, İstanbul, 3 Nisan 1996

araçlar içinde özellikle televizyon toplumsal değişimde önemli bir rol üstlenmiştir.

Bu gelişmelerin ışığında bunca ülke televizyonu ve kanalı arasında bir birlik yaratma amacı güden EBU/UER üyelerine, program, hukuk, teknik ve diğer alanlarda hizmet etmek ve özellikle aktif üyelerinin, toplumlarının çıkarlarına olabilecek en iyi şekilde hizmet vererek, globalleşen dünyada ülkeler arasında dostluk ve işbirliği duygularını pekiştirmek ve "kavgasız, dövüşsüz" bir şekilde ortak çalışma yapılabilineceğini gösteren en iyi örneklerden biridir kanısındayız.

KAYNAKÇA

- DIFFUSION EBU-SPECIAL, PARIS 1994
- DIFFUSION EBU WINTER, 1993/94
- 3-STATUES DE L'UER 1992
- ARIKAN ZİYA, EBU/UER NEDİR? KONFERANS NOTLARI, TRT, ANKARA, 1997
- KÜÇÜKERDOĞAN BÜLENT, "İLERİ TELEVİZYON TEKNOLOJİLERİ VE YÜKSEK TANIMLI TELEVİZYON", YAYINLANMAMIŞ YÜKSEK LİSANS TEZİ, İSTANBUL 1996
- EMEL CEYLAN TAMER, "DÜNÜ VE BUGÜNÜYLE TELEVİZYON", VARLIK YAYINLARI, KASIM 1983
- EBU INTERNET HOME PAGE, "www.ebu.ch"
- BEŞİROĞLU AKIN, "AVRUPA YAYIN BİRLİĞİ" YAYINCILIK VE HABERLEŞME DERGİSİ, TRT, MAYIS 1976

- ARIKAN ZİYA, "AVRUPA RADYO YAYIN BİRLİĞİ NEDİR"? YAYINCILIK VE HABERLEŞME DERGİSİ, TRT, TEMMUZ 1986
- TURHAN NESRİN, "500 TELEVİZYON KANALI HER EVE BİR BİLGİSAYAR, YENİ YÜZYIL GAZETESİ, 3 NİSAN 1996

